

MHB 1644

VAKOK VILÁGA

Vakok és Csökkentlátók Országos Szövetsége

FOLYÓIRATA

Főszerkesztő: Dr. Vas Tibor
A Vakok és Csökkentlátók Országos Szövetségének elnöke

Felelős kiadó: Farkashalmi Gyula
Szerkesztő: Dr. Körner György főtítkár

Kiadóhivatal
Budapest XIV., Május 1 út 47.
Telefon: 224-223

XXXIV. évfolyam

1973. április

V/A K O K V I L Á G A

a Vakok és Csökkentlátók Országos Szövetsége kiadványa

Főszerkesztő: dr. Vas Tibor elnök
Felelős kiadó: Parkashalmi Gyula
Szerkesztő: dr. Körner György
Kiadóhivatal: Budapest, XIV. Május 1 ut 47.
Telefon: 224-223
426-185

T a r t a l o m j e g y z é k

	oldal:
Váci Mihály: Mint a kenyér	2
Ülésezett az Országgyűlés	2
Elnökségi ülés	4
Solymos Gyula: Beszámoló a Fővárosi Kéfé- és Seprű- gyártó Vállalat 1972. évi tevékeny- ségéről	5
A vak programozók oktatóinak moszkvai konferenciája	7
Szemerédi István: Csökkentlátók iskolája kezdte meg működését Debrecenben	9
Karinthy Frigyes: Új élet	10
Faludi Erzsébet: Rádiószemle	11
Nők részére	11
<u>Zenei-rovat</u>	
Kodály Zoltán és a Homérosz kórus /Folyt.közl./	12
<u>Ifjúsági rovat</u>	
Horváth Éva: Kulturális krónika	14
<u>Sport-rovat</u>	
Sakkhíradó	16
Májusi turaprogram	17
Közlemények	17

Mint a kenyér

Irta: Váci Mihály

Tavaszi szél szivárog,
teli van vele az árok,
térdig emelt szoknyában
lábolnak benne a lányok.

Szivdobogásnyi rózsák
kertjeink lángbaborítják;
messzi egek madara
száll ide, költeni, hozzánk.

Párolog, mintha csak fájna,
eleven, lüktet a barázda,
omlik a rög eke-élen,
de még beledobban a tájba.

Fáinknak édes a nedve,
földjeink jó maggal vetve,
tábláink árokpartján
felesel a csalán nyelve.

A föld illata szálldos,
mélyre lélegzi a város,
pirosul, szokik a vére
súlyosabb szivdobogáshoz.

Mint a kenyér, ha dagasztják,
kél melegen ez az ország.
- Rozsda ne érjen a késhez,
ha karéjait osztják!

- . -

Ülésezett az Országgyűlés

Március 21., 22., 23.-án tartotta az Országgyűlés a tavaszi ülésszakát, amelyen Fock Jenő elvtárs előterjesztette a kormány beszámolóját, valamint dr. Korom Mihály elvtárs a büntető eljárásjogi törvény tervezetét. Az előterjesztéseket vita követte és az Országgyűlés néhány interpellációt is meghallgatott.

Fock elvtárs hangsúlyozta beszámolójában, hogy az ország belpolitikai helyzete kiegyensúlyozott. Mind teljesebbé válik a képviselői szervek szerepe, a nép mindinkább saját ügyének intézője. Megemlítette, hogy több fontos új törvényt alkottunk, így pl. alkotmány módosítás, ifjúsági törvény, új egészségügyi törvény, ügyészségről és bíróságról alkotott törvény.

Fock elvtárs megállapította, hogy hazánkban a közrend és a közbiztonság szilárd. Népünk általános műveltségének színvonala tovább emelkedett. Kormányunk következetesen végrehajtja Pártunk Központi Bizottságának és Kongresszusának határozatait.

Fock elvtárs kiemelte, hogy a kormány egyik legfontosabb feladatának a beruházási munka megjavítását tekintette és intézkedéseinek hatására javulás következett be. A hatékonyság növelésének kulcskérdése, hogy a termelés szerkezetét mind az iparban, mind a mezőgazdaságban korszerűen fejlesszük és átalakítsuk. Az a célunk, hogy a gazdaságirányító szervek rendszeresen és folyamatosan információkat kapjanak a kiemelt vállalatok működéséről.

Megállapította, hogy energiahelyzetünk nem könnyű. A rendelkezésünkre álló szénhidrogén energiát elsősorban a lakosság gáz-fűtőolajigényeinek kielégítésére, továbbá a petrokémia fejlesztésére fordítjuk. Ezért energia gazdálkodásunkban nagyon megfontolt, takarékos gazdálkodásra van szükség.

Fock elvtárs megemlítette továbbá, hogy jelentős változások történtek a mezőgazdaságban, átalakult a termelés szerkezete. Minden eszközzel segítjük a tudomány kibontakozását és fejlődését, valamint a külföldi eredmények gyors hazai alkalmazását. A kormányzati munka fontos része az ágazati irányító tevékenység sokoldalú továbbfejlesztése. A szocialista építés törvényeinek tapasztalataira támaszkodva, sajátosságainknak megfelelő gazdaságirányítási rendszert alkalmazunk.

Külkereskedelmünk jelentős része a szocialista államok felé irányul, kivitelünk egyharmada a Szovjetunióba megy. Utóbbi években fejlődött külkereskedelmünk a tőkés országok és fejlődő országok irányába is. Hazánknak a világpiacon becsülete, sulya és hitele van.

Gazdasági építőmunkánk célja a lakosság szükségleteinek mind jobb kielégítése. Ennek érdekében több bérpolitikai és szociálpolitikai intézkedéseket hoztunk. Az árstabilitás biztosítására és a szigorubb árellenőrzésre a kormány széleskörű intézkedési tervet dolgozott ki. Végző soron az a célunk, hogy értékarányos fogyasztói árrendszert alakítsunk ki. A munkáscsaládok lakásigényének kielégítésére különösen nagy figyelmet fordítunk és ennek érdekében fokozzuk a lakásépítést. Olyan intézkedéseket hoztunk, amelyek megkönnyítették a magánérőből való lakásépítést is. Az elmúlt két évben hazánkban sokat fejlődött a közlekedés, legfőképpen a tömegközlekedés.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa április 15-re tüzte ki a tanácsstagok általános választását. Jó alkalom ez politikánk közvetlen és távolabbi céljaink, lehetőségeink ismertetésére, egyszersmind az ország népe véleményének, javaslatainak megismerésére is. A választás hozzájárul a szocialista demokrácia szélesítéséhez.

Erősödtek a nemzetközi enyhülés tendenciái. A kedvező nemzetközi fejlődésben alapvető szerepük van a szocialista országoknak. Helsingkiben folyik a Biztonsági Értekezlet előkészítése és ebben hazánk is aktivan részt vesz. Hazánk egész külpolitikáját a béke érdekében folytatott tevékenység jellemzi.

Fock elvtárs e szavakkal zárta előterjesztését: "A szocialista demokrácia az állampolgári jogok biztosítása és következetes védelme mellett megköveteli a szigorú rendet és a fegyelmet is, a törvények, határozatok és rendeletek előírásainak megtartását, következetes végrehajtását."

Dr. Korom Mihály elvtárs előterjesztésében hangsúlyozta, hogy a büntető eljárásjogi törvény egyrészt meghatározza az eljáró szervek kötelességeit, másrészt garanciális intézkedéseket tartalmaz az eljárás alá vont állampolgárok javára. A törvényjavaslatban három alapvető cél jut kifejezésre: a szocialista törvényesség további erősítése, a differenciálás követelményének jobb érvényre juttatása és a büntetőeljárás minden szakaszára egyaránt kiterjedő egyszerűsítés.

Mint hogy anyagi büntetőjogunk bevezette a hármaz felosztásu büntett, vétéség és szabálysértés, ennek megfelelően a törvényben új a vétségi eljárás. Egyszerűbb ügyekben ülnökök mellőzésével egyes bíró jár el. A törvény kimondja az ártatlanság vélelmét, ami annyit jelent, hogy a vádlott bűnösségét a vádhatóságnak kell bizonyítani. Ártatlansága mellett szól a jogi vélelem és a vélelmet a vádhatóságnak kell megcáfolni.

Társadalmi rendünk szilárd, az államellenes bűncselekmények száma igen alacsony, de lényegében nem változott a vagyon- és élet elleni bűncselekmények, az erőszakos bűncselekmények és a fiatalok által ekövetett bűncselekmények száma. A differenciált bűnüldözés lehetővé teszi e bűncselekmények elkövetőivel szemben a társadalom fokozottabb védelmét.

Az előterjesztéseket vita követte. Az Országgyűlés jóváhagyta a kormány előterjesztését és elfogadta a büntetőeljárás jogi törvényét.

A szocialista demokratizmus fejlődését mutatja az, hogy a Minisztertanács megtárgyalta a felszólalásokban elhangzott javaslatokat és kötelezte az illetékes minisztereket és a főhatóságok vezetőit, hogy záros határidőn belül tegyenek érdemi előterjesztést.

- . -

Elnökségi ülés

Országos Elnökségünk 1973. március 2-án tartott ülését dr. Vas Tibor elnök nyitotta meg, és bejelentette, hogy az Egészségügyi Minisztérium hozzájárult annak az értekezletnek a megtartásához, amely március 28-án és 29-én lesz Budapesten, a szocialista országok vakok szövetségei elnökeinek részvételével. Ezután ismertette az értekezlet napirendi pontjait. Az értekezleten szövetségünket dr. Vas Tibor elnök, dr. Körner György főtitkár és Szemerédi István párttitkár képviseli.

Esztegár Gyuláné részletesen ismertette a Szövetség 1973. évi 6,019.000 Ft-os költségvetését, melyet az Elnökség tudomásul vett.

Az Ipariskola 1972-73. tanévi munkájának eddigi eredményeiről Gévai Béla tanár számolt be. Elmondta, hogy a Dési Huber Szakmunkásképző Intézetben az 1972-73-as tanév a 14. a vakok és csökkentlátók részére szervezett szakmunkás képzés területén. Ez a tanév az eddigieknél némileg kisebb létszámmal, és gyengébb növendékanyaggal indult. Az ipariskolába 62 tanuló iratkozott be, gyógymasszőr képzésre pedig tizenkettőt vettek fel. A félév folyamán kimaradt az ipariskolából 5 tanuló, a gyógymasszőr képzésben 4 tanuló bizonyult alkalmatlannak. Az elméleti tanulmányi eredmény is gyengébb, mint az előző években volt, viszont a gyakorlati képzés terén jók az eredmények. A leggyengébb az első osztály volt, tanulmányi átlaga 2,6. A második és harmadik osztály átlaga 3,0, illetve 3,2. A gyógymasszőrök átlageredménye jó. A Szövetség az oktató munka támogatása céljából szemléltető eszközöket szerzett be. A tanulás megkönnyítése érdekében ellátja a tanulókat, illetve a tanfolyamot Picht géppel, látók által használt írógépekkel, magnetofonokkal, és a tananyag egy részének rögzítéséhez szükséges hangszalagokkal. Hangsúlyozta azonban, hogy a szemléltető eszközökben még mindig van hiány. - A tanulók ismereteinek bővítését jelentősen segítették a céltudatosan szervezett kirándulások, az autóbusturák és az év folyamán rendezett tanulmányi versenyek. - A diákok a szavaló- és énekversenyeken értékes helyezéseket értek el. Az intézeti KISZ szervezet és az ipariskola kórusa továbbra is eredményesen működik, amit a kerületi versenyen elért ezüst fokozat is bizonyít.

A beszámoló foglalkozott a hiányosságokkal is, elsősorban megemlítve, hogy nagymértékben zavarja az oktatást a megfelelő helyiség hiánya, és az oktatás széttagoltsága. Nem tartja kielégítőnek az iskola és az intézet közötti együttműködést. Célszerűbben kell összehangolni a nevelők és az oktatók tevékenységét. - Hiba az is, hogy az ösztöndíjaknak a jelenlegi formájukban nincsen ösztönző jellegük. Ugyanis az intézeti térítési díjak levonása következtében a jó munkát végző, és a hanyag tanulók ösztöndíja között nincs különbség. - A kosárfonó ipari tanulók és a Szövetség vezetősége közötti kapcsolaton javítani kell, jelenleg a tanulók nem ismerik még a szövetkezet vezetőségét sem.

Ugyanebben a témában követte Gévai tanárt Csengeri József, aki a debreceni kárpitóipari tanulók munkájáról számolt be. Elmondta, hogy mind az elméleti, mind a gyakorlati képzés megfelelő körülmények között folyik. Az első osztályos tanulók gyengébb képességűek, mint a korábbi évfolyamok tanulói voltak. A debreceni ipariskolások kulturtevékenysége minimális.

Az Elnökség ezután úgy határozott, hogy az elkészítendő javaslat alapján az ipari oktatás kérdését ankét formájában, kibővített ülésen fogja tárgyalni.

Az Elnökség ezután a Küldöttközgyűlésen és a Választmányi ülésen elhangzott javaslatokat behatóan megtárgyalta.

Dr. Vas Tibor elnök kifogásolta, hogy a pályázatokon a tagok viszonylag alacsony számban vesznek részt, továbbá egyes pályázatok és versenyek bíráló bizottságainak a díjak odaitélésénél követett eljárását.

Dr. Körner György főtitkár bejelentette, hogy hazánkban jelenleg hét vak programozó dolgozik. A Számítástechnikai Oktató Központtal folytatott tárgyalások alapján kellő számú és előképzettségű jelentkező esetén új programozó tanfolyam indul.

Gerdelics Ferenc előterjesztése alapján az Elnökség kijelölte az NDK-ban történő jutalomüdülésre, valamint a csehszlovákiai csereüdülésre utazókat.

Az Elnökség végül könyveket jelölt ki a Braille-könyvtár részére.

Dr. Vas Tibor elnök ezután bezárta az ülést.

- . -

Beszámoló a Fővárosi Kefe és Seprügyártó Vállalat
1972. évi tevékenységéről.

/Irtá: dr. Solymos Gyula igazgató/

Amikor a "Vakok Világában" beszámoltunk Vállalatunk 1971. évi munkájáról, ismertettük az olvasókkal azt az elhatározásunkat, hogy az 1972. évben is folytatni fogjuk erőfeszítéseinket újabb eredmények és sikerek elérése érdekében.

Az 1972. évről készített sokirányú elemzés minden tekintetben bizonyítja, hogy a magunk elé tűzött célokat megvalósítottuk, magasabb szintre emeltük a termelést, és mind mennyiségi, mind minőségi mutatóink kedvezően alakultak. Vizsgáljuk meg most közelebbről a vállalat egy évi munkáját.

Az 1972. évi terv a IV. 5 éves Középtávu Tervmásodik éve volt, és ennek összefüggésében elemezve, nemcsak teljesítettük, de több vonatkozásban túl is teljesítettük időarányos feladatainkat, vagyis a vállalat tervezett fejlesztése gyorsabb ütemben haladt, mint azt az ötéves terv készítésénél meghatároztuk.

Egy vállalat tevékenységének nagyon sok jellemző mutatója van, de kiindulásként mindig a termelésből kell a fejlődést vizsgálni.

Megnevezés:	Bázis:	Tény:	%
Teljes termelési érték:	46,743.000	54.647.000	116,9
1972. évi tervhez viszonyított %:			102,9

Fentiekből kitűnik, hogy a bázishoz képest jelentős, a tervhez képest pedig kisebb mérvű túlteljesítést értünk el. - A vállalati teljes termelésen belül minden üzmrészünk túlteljesítette éves tervét.

A termelés szerkezetében az előre meghatározott arányok alakultak ki, melyek egyrészt az árutermelés növelésének valamivel lassabb, a kooperációs tevékenységnek pedig egy rendkívül gyors ütemű növekedését eredményezték. A kooperációs üzmrész termelése az előző évhez viszonyítva a kétszeresére nőtt. Ezzel az eredménnyel az üzemek sorrendje úgy alakult, hogy az első helyen a kefekötő üzem áll, a második helyen a kooperációs üzem, a

harmadik helyen a szövőüzem, a negyedik helyen a cirokseprőüzem és végül a könyvkötészet.

A vállalat rendkívül nagy erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy az export-tevékenységet bővítse. Az év során több mint négy millió forint értékű árut adtunk át a külkereskedelemnek, a legnagyobb kiszállítás a Szovjetunió felé irányult. Itt szeretném megemlíteni, hogy továbbra is csak a mi vállalatunk folytat export-tevékenységet a vak és csökkentlátó dolgozókat foglalkoztató üzemek közül.

A létszám alakulásában nem tapasztaltunk lényeges változást az 1971. évhez képest. Minden munkára jelentkező sorstársat alkalmaztunk, mégis változatlan a munkaerőhiány, amely csaknem minden üzemszinten tapasztalható természetesen a vak és a csökkentlátó dolgozókra vonatkozóan is. A termelés és a létszám alakulásának vizsgálata azt mutatja, hogy amíg a volumen-növekedés 16,9%-os volt, addig a létszám 4 fővel, közel 1%-kal csökkent. Ez a viszonyszám a termelékenység kedvező alakulását jelenti. - Számokban az alábbiakban mutatkozik:

	Bázis 1971.	Tény 1972.	%
1 főre eső termelési érték:	101.615 Ft	118.283 Ft	116,4
1 órára eső termelési érték:	63,85 Ft	75,46 Ft	118,2

A létszám alakulását kedvezőtlenül érintette a még mindig nagyfokú munkaerővándorlás. Az év során 30 sorstárs lépett ki a vállalattól és ugyanennyi lépett be. A kilépő 30 sorstárs közül 27-en rokkantsági nyugdíjba mentek, és nyugdíjasként 21-en jöttek vissza dolgozni. A vak nyugdíjas dolgozókra vonatkozó rendkívül méltányos szabályozás, mely szerint mint nyugdíjasok korlátlanul dolgozhatnak, illetve kereshetnek, lényegesen javított a sorstársak szociális helyzetén, de egyben a vállalat számára is kedvező, hogy nyugdíjas dolgozóit folyamatosan tudja foglalkoztatni.

A termelés korszerűsítése és a műszaki fejlesztés érdekében több intézkedést tettünk. A kefekötőüzem 1 db tömőgépet helyezett üzembe, melyet az NDK-ból hoztunk be. A gépet átalakításokkal alkalmassá tesszük vak dolgozóink munkavégzéséhez. A már régebben beszerzett pamatszédő gépeket szeretnénk olyan műszaki állapotba hozni, hogy azok - teljes üzembiztonsággal - mellett! - dolgozóink számára egyrészt könnyítsék a munkát, másrészt növekedjék a termelékenység. Az 1972. végén üzembe helyezett prés-, és varrógépek a cirokseprő üzemben folyamatosan termelnek, de egyelőre keveset. Ezeket az új gépeken új típusú seprüket készítünk, melyek kivitelben korszerűbbek. E területen is hódít a műszál, az újfajta seprők egy része már műszálból készült. Több kis-, és célgépet alkalmazunk a kooperációs üzemben, ahol ezek sokféle munka elvégzésében jelentenek segítséget a dolgozóknak.

A termelés bővítése és korszerűsítése érdekében a vállalat jelentős összeget fektetett be. A még gyorsabb fejlesztésnek olyan akadályai vannak, mint például az importból származó gépek beszerzésének hosszú átfutási ideje.

A múlt évi eredmények egyik forrása a vállalatnál folyó szocialista munkaverseny. Dolgozóink a korábbi évekhez hasonlóan tavaly is nagy számban tettek felajánlásokat a termelés emelése és a minőség javítása érdekében, valamint a selejt csökkentése és a munkafegyelem további javítása, megszilárdítása érdekében. E felajánlások az éves terv teljesítését szolgálják, legjobban ott éreztetik hatásukat, ahol szűk keresztmetszetek vannak. A munkaversenynek két fő formáját valósítják meg dolgozóink, részben egyéni felajánlásokat tesznek, részben pedig a szocialista brigádmozgalom keretein belül vállalnak különböző feladatokat teljesítésére kötelezettséget.

Külön kiemeljük a szocialista brigádmozgalom egészséges és lendületes fejlődését. A múlt évben 18 brigád 117 fővel versenyzett a különböző fokozatok elnyeréséért. A brigádok a gazdasági vállalatok mellett sokoldalú személyi felajánlásokat tesznek, ezzel egymást segítik a mindennapi életben és a művelődés, a továbbtanulás, a szabadidő jobb kihasználása érdekében is értékes pontokat találunk a szerződésekből. Ma már a szocialista brigádokra mindig számíthat a vállalat, és a brigádtagok a többi dolgozó előtt példaképpül szolgálnak.

A vállalat éves tervében fontos feladat a dolgozók életkörülményeinek és munkakörülményeinek javítása. E kérdéscsoportba tartozik a korszerű termelőberendezések és munkaeszközök biztosítása, a munkahelyek, a szociális és egészségügyi helyiségek karbantartása, és minden egyéb intézkedés, amely a körülmények javítását szolgálja. A múlt esztendőben jelentős összeget fordítottunk ilyen célokra, ideszámítva azokat a művelődési és oktatási beruházásokat is, melyeket dolgozóink műveltségének emelésére szántunk. A sokrétű feladatból kiemeljük, hogy azok a felnőtt korban lévő dolgozóink, akik nem rendelkeznek a 8. általános iskolai végzettséggel, lehetőséget kaptak, hogy esti tanfolyamon pótolhassák ezt.

Jelentősen emelkedett a vállalat nyeresége az előző évihez viszonyítva. A fennálló szabályozórendszer biztosítja, hogy a vállalat a nyereségből fejlesztési, illetve részesedési alapot képezzen. Mindkét alapunkat jelentősen növeltük, ez egyrészt biztosítja a további fejlesztési célok megvalósítását, másrészt növelni tudjuk a dolgozók anyagi juttatását. 1972-ben a bérfejlesztés 5,5% volt, emellett az évközi és az év végi nyereségrészesedés is a legmagasabb volt a vállalat fennállása óta.

Vállalatunk kapcsolata a vakügyi szervekkel és a Szövetséggel egyre jobb. Örömmel tettünk eleget annak a kívánságnak, hogy a kulturális építései idején otthont adjunk a mindannyiunk által megbecsült "Homérosz kórus" próbáihoz, és ugyanott a sakkozók is zavartalanul folytathatták mérkőzéseiket.

Az éves értékelés egyik fontos része a vállalatnál folyó politikai és mozgalmi munka felmérése. Az MSZMP Üzemi Szervezete, a Szakszervezet, a KISZ-szervezet, a Vöröskereszt és a Nőtanács aktivái az egész vállalati munka hatékonyságát segítik és nagy szerepük van a dolgozók tudatformálásában. Olyan öntudatos dolgozókat akarunk nevelni, akik szeretik szocialista hazájukat, és munkájukkal járulnak hozzá annak a feladatnak a sikeres teljesítéséhez, amelyet a szocialista társadalom teljes felépítése jelent.

A Fővárosi Kéfé- és Seprügyártó vállalat dolgozói és ezen belül sorstársaink büszkéek lehetnek az 1972. évi eredményekre, mellyel bebizonyították, hogy képesek kiemelkedő teljesítményekre. Ezért az odaadó, szorgalmas munkájukért a Vakok Világa hasábjain is köszönetet és elismerést fejezünk ki.

- . -

A vak programozók oktatóinak moszkvai konferenciája

A Vakok Összoroszországi Szövetsége 1972. novemberében Moszkvában rendezte meg a "Vak programozók képzése és elhelyezése számítóközpontokban" című konferenciáját, 16 ország - Bulgária, Csehszlovákia, Dánia, Franciaország, Japán, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, az NDK, az NSZK, Olaszország, Románia, Svédország, Szovjetunió, Nagybritannia és az USA szakértőinek részvételével. Mivel a fenti államok mindegyikében készítenek vagy használnak számítógépet, és alkalmaznak vak programozókat, a széleskörű érdeklődés a vakügy nemzetközi megbecsülését jelenti.

Az elhangzott előadások egyaránt részletezték a vak programozók képzésének, a munkájuk végzéséhez szükséges segédeszközöknek és munkahelyezésüknek kérdéseit, tehát a tanácskozás a probléma minden részét megfelelő

figyelemmel kísérte. Ennek horderejét csak megfelelő adatok birtokában érthetnők meg igazán, egy jellemző ténytet tudunk is ismertetni; a Magyarországon működő nagyteljesítményű számítógépek terhelhetősége csak részlegesen, sőt időnként alig töredékében van kihasználva, mert a feldolgozható, és feldolgozandó anyagok programozása megoldatlan kérdés. Ugyanis a hagyományos adminisztráció tervezésénél nem veszik figyelembe a majdani számítógépes feldolgozhatóságot. Ez a problémahalmaz pedig rendezhető az adminisztráció szakértői és a programozók együttműködésével.

Ime egyetlen példa is kitűnően illusztrálja, mekkora szükség van programozókra, és így igazolja a moszkvai konferencia fontosságát, melyen hazánkat Kosik Pál sorstársunk, a Matematikai Kutató Intézet munkatársa, és Tomka Erzsébet, a Számítástechnikai Oktató Központ oktatója képviselte. Tomka Erzsébet "Látásfogyatékos programozók képzésének és munkabá-állításának tapasztalatai Magyarországon" címmel tartott előadást. Elmondta, hogy a második ilyen vak programozókat képző tanfolyam előkészítője 1970. novemberében indult, és maga a tanfolyam 1972. márciusában ért véget. Mivel felvételi vizsga nem volt, /egyetlen feltétel az érettségi bizonyítvány, / menet közben nagy volt a lemorzsolódás. Az előkészítő, bevezető időszakban igen sok hallgató belátta, hogy képességei valószínűleg nem felelnek meg a követelményeknek és kimaradt. A bevezető utáni vizsga újabb négy fővel csökkentette a létszámot, majd a tanfolyam közben is voltak akik kimaradtak, mert nem bíztak abban, hogy a tanfolyam végeztével teljesértékű programozóként tudnak dolgozni. A tanfolyamot befejező négy hallgató közül azonban a leggyengébb tudása is lényegesen jobb volt, mint az átlagos látó hallgatóké! Ezt szorgalmuknak köszönhetjük. Jelenleg mind a négyen dolgoznak, munkájukkal teljes mértékben meg vannak elégedve.

Mint Tomka Erzsébet, és a többi előadók felszólalásának összehasonlításából kitűnt, a tanácskozáson résztvevő államok közül csak Angliában, az NDK-ban, a Szovjetunióban és az USA-ban dolgoznak nagyobb számban vak programozók, így a Magyarországon képzett és igen jól dolgozó sorstársaink számával és teljesítményével a nemzetközi eredményeket tekintve nem állunk rossz helyen. Különösen, ha figyelembe vesszük azt a körülményt, hogy a felsorolt államok közül egyikben sem az esti órákban folyik az oktatás, mint nálunk.

A konferencia technikai jellegű megbeszélésein kiderült, hogy a legtöbb országban az angol nyelven írt programozási segédkönyveket használják, melyekből sok elkészült már Braille-írásban is. Ezért nagyon lényeges lenne, ha a vakok a programozás tanulása előtt megtanulnának angolul, így lehetővé válna számukra az angolnyelvű kézikönyvek használata. - Továbbá elengedhetetlen követelmény, hogy a vak programozók kifogástalanul tudjanak látók által használt írógépen írni, azért, hogy a programlapokat ki tudják tölteni. Mivel egy esti tanfolyam keretébe a gépirás tanítása, illetve gyakorlása nem fér bele, a jövőben nálunk a tanfolyamra csak azokat lehet felvenni, akik a hibátlan gépirást már elsajátították.

Megállapodás született a konferencián, hogy Linguist ur /Svédország/ végzi az irodalmi, Vindling ur /Dánia/ pedig a technikai koordinációt.

A szovjet vendéglátók mindent megtettek a vendégek kényelméért, és munkájuk hatékonyságának biztosításáért. A tanácskozás mindvégig szívélyes, baráti légkörben folyt le, és eredményesen zárult.

Csökkenlátók iskolája kezdte meg működését Debrecenben

Irta: Szemerédi István

Felépült és 1972. szeptemberében megnyitotta kapuit az ország első nyolc osztályos csökkenlátók iskolája, és a hozzátartozó 140 férőhelyes internátus. Eddig csak Budapesten volt egy négy osztályos iskola, amely mindössze 50 gyermek részére nyújtott elhelyezési lehetőséget. Az intézmény létrehozásával szocialista álláunk kormánya újabb, igen jelentős lépést tett a vak és csökkenlátó gyermekek oktatásának megoldása felé.

1972. október 31-én dr. Solymos Gyula, a Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalat igazgatója, Solymos Dezső, a Vakok Állami Intézetének vezetője, Csengeri József, a debreceni megyei szervezet titkára és e sorok írója, Szemerédi István, a Szövetség munkaügyi főelőadója meglátogatták az új intézményt.

A debreceni városközponttól hét kilométerre, közel a Nagyerdőhöz, két holdnyi parkban, nagyon szép környezetben van az iskola. Az épület két-szintes, kétszárnyas elrendezésű, körülötte pázsit, virágoskertek.

Kalauzunk Kincses Gyula elvtárs, az iskola igazgatója először az oktatási módszerekről tájékoztatott minket. Elmondta, hogy a gyermekek oktatásában, nevelésében az alapelv: a maradék látás célszerű felhasználása. Az iskola munkájában szemész-szakorvos is résztvesz, rendszeresen figyeli és ellenőrzi a gyermekeket. Mint a vizsgálatok során kiderült, az iskolába felvett tanulók látáscsökkenése tulnyomórészt olyan mérvű, hogy az iskola befejezése után szakmai képzésükről, továbbtanulásukról a Szövetségnek kell majd gondoskodnia.

Már az iskolában is kapnak politechnikai oktatást, az intézményhez ugyan is két politechnikai tantermet is építettek. A lányok a kézimunka tanulá mellett villany-, és lábhajtású varrógépekkel ismerkednek, a főzősarokban pedig a konyhaművészet eszközei várják a tanulnivalókat. - A fiuknak is a legmodernebb szerszámok, barkácseszközök állnak rendelkezésre.

Igen szépek, világosak a tantermek, a butorok modernek, a rajzasztalok szabályozhatók.

Megtekintettük az internátusi részt is, amely az igényeknek messzemenő-kig eleget tesz. A gyermekek ötágyas szobákban laknak, teljes felszerelésű, hideg-melegvízes fürdőszobákkal. A körülmények otthonosak, a gyermekek kedvenc játékaikat az ágyak feletti polcokon tartják, a nevelők, pedagógusok nagy szeretettel foglalkoznak velük. Ez mind a családi élet melegét hivatott pótolni, és hogy nem eredménytelenül, azt a gyermekek maguk bizonyították. A kis elsősök, másodikosok körülfogták a folyosón megjelenő "igazgató bácsit", kérdéseikkel, kedves csacsogásukkal ostromolták.

Bucsuzáskor beirtuk nevünket a vendégkönyvbe. Mindannyian úgy éreztük, hogy a 28 millió forintért létrehozott új iskola teljesíteni fogja feladatát. Mi pedig minden erőnkkel segíteni fogjuk az iskolából kikerülő, hozzánk tartozó fiatalokat abban, hogy jó körülmények között továbbtanulhassanak, ipari képzésben részesülhessenek. Ezért már most keresnünk kell új szakmákat, új lehetőségeket, hogy minél változatosabb, sokrétűbb legyen ipari képzésük, hogy fiataljaink mint jó szakmunkások tudjanak bekapcsolódni a termelő munkába és így váljanak a társadalom hasznos tagjaiá.

1973. március 13-án Gévai Béla elvtárssal, ipariskolánk vezető pedagógusával és Kiss János elvtárssal, a Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalat személyzeti vezetőjével ismét meglátogattuk a Debreceni Gyengénlátók Iskoláját. Ott találkoztunk, előzetes megbeszélésünk szerint, a Szociális Intézetek Központjának munkatársaival: Horányi Magda pedagógussal és Solyom Jánosné főelőadóval, akik pályaválasztási szempontból vizsgálták azokat a tanulókat, akik ebben az évben fejezik be általános is-

kolai tanulmányaikat. A vizsgálat eredményeképpen mindössze két tanuló kerül fel Budapestre, hogy Szövetségünk szervezésében szakmát tanuljanak, míg hatan a megyében maradnak. Ők részben könyvkötők, részben bolti eladók lesznek.

Kincses Gyula igazgató elvtárssal folytatott beszélgetésünk során érezhető volt, hogy az iskola aránylag rövid fennállása alatt is mennyi mindent tettek annak érdekében, hogy a tanulók minél jobb körülmények között - meglévő látásmaradványuk csökkenése nélkül - jó tanulmányi eredményeket érjenek el. Lelkiismeretes, gondos munkával különböző kísérleteket folytatnak a mind jobb, megfelelőbb módszerek és segédeszközök kialakítására. Egyenként foglalkoznak a gyermekekkel, hogy a nekik legmegfelelőbb erősségű és formájú nagyítólencsékkel, sőt nagyobb betűkkel nyomtatott tankönyvek alkalmazásával igyekeznek megoldani, hogy ne hajoljanak az irni-, olvasnivaló fölé, hanem távolabbról olvasva, a fényhatásokat maximálisan kihasználhassák.

A hosszas és tartalmas beszélgetés után az igazgató elvtárs megmutatta kollegáimnak is az iskolát. Sok-sok szeretettel, lelkesedéssel beszélt a szép, modern új intézetről, de nem hallgatta el hiányosságait sem, amelyek a kivitelezés során keletkeztek és amelyeknek kiküszöbölése bizony elég sok feladatot, tennivalót állít eléjük.

Ismételten kérték tanácsainkat, segítségünket munkájukhoz és mi meg is ígértük, hogy sokéves tapasztalataink alapján, tőlünk telhetően minden támogatást megadunk, hogy a maguk elé tűzött nemes célokat minél teljesebben valóra válthassák.

- . -

ÚJ ÉLET

/Irtta: Karinthy Frigyes/

Barátommal délután három órakor találkoztam. Régen nem láttam ebben a helyiségben, de a rendes helyén ült. Nem irt és nem olvasott, egyszerűen ült, maga elé nézett, de azért nem látszott se unatkozni se fáradtnak nem tünt.

Mikor letelepedtem mellé, röviden és határozottan üdvözölt, olyan ember hangján, aki tisztában van egy köszönés jelentőségével, sem több, sem kevesebb időt nem szán rá, mint amennyit a dolog igényel. Szemei tisztán, üdén és határozottan nyugodtak meg arcomon: szembenézett velem, és ebben valami őszinteség, becsületos nyíltság és a nyugodt lelkiismeret adta fölény volt. Egy pillanatra szinte zavarba jöttem.

Hát - mondtam zavartan - hogy vagy?

Köszönöm, jól - mondta a barátom nagyon hangosan és határozottan. Meghökentem.

Hm. Olyan... megváltozottnak látszol, egészen ki vagy cserélve.

Azt elhiszem - mondta a barátom hangosan, határozottan és némi gunnyal, szinte fenyegetően. Olyan egyenesen nézett a szemembe, hogy zavaromban elfordultam, és tétován nézelődtem körül.

Hát... hogy élsz mostanában? - kérdezősködtem tovább gyáván.

Most már határozott guny volt a tekintetében.

Hogy hogyan élek mostanában? - hát egy kicsit másképp élek mostanában, mint ti éltek mostanában.

Ugyan! Hát hogyan élesz?

Egy percig habozott, mintegy megfontolva, érdemes vagyok-e arra, hogy komolyan vegyen. Végre előrehajolt, az asztalra ütött. A szemei diadalmas, idegenszerű fényben ragyogtak, míg beszélt.

Hát ide hallgass, fiacskám, ha ugyan az éjjelezésektől megpuhult értel-

med tudod még koncentrálni annyira, hogy egy összefüggő előadást ap... hogy mondják? - appercipiálhass. Ide hallgass és gondold meg. Elmondom neked röviden és határozottan, hogy én hogyan élek mostanában... Nem is, nem így mondom el. Hanem elmondom neked például egy napomat, ahogyan mostanában csinálom.

Hát először is.

Felkelés: reggel nyolckor. Kiugrás az ágyból. Mosdás: friss tiszta vízben. Öltözködés. Kávéház: nincs többé. Az utcámban van egy kis kávémézés: kávémézésben szerény reggeli. Szerény, de egészséges, egyszerű reggeli, ami egyben felüdít és táplál. Most fél kilenc van. Figyelsz?

- Ó! Csupa fül vagyok.

Fél kilenc van most tehát kezdődik a munka. Irás. Igen, irás, korán délelőtt. Friss aggyal, tiszta, zavartalan képzetekkel. Ez tart egészen tizenegyig. Most otthagynom az írásztalt, és átmegek a mellékszobába, ahol jó kis szulyzóim várnak, most egy órai üdítő, friss, egészséges tornázás következik. A test és lélek egységes, harmonikus együttképzése.

- Nagyszerű!

Azt elhiszem, hogy nagyszerű. Így lehet valamit csinálni, nem a hajnali lefekvésekkel. Hát ide figyelj. Most következik az ebéd. A jó kis friss, üdítő, tápláló ebéd, mely egyben a testet fejleszti, és a lelket ruganyossá teszi... akarom mondani... Mindegy. Most négyig olvasás. Komoly, elmélyedés, alakuló könyvtárban: erőgyűjtés a munkára, mint amikor a méhecske gyűjti a himport.

- Himport... Pardon, egy pillanatra, jegyzem az előadást.

Tessék. Tehát: négytől hatig komoly munka. Hatkor torna, uzsonna. Hétkor séta a parkban. Nyolckor egészséges, üdítő, friss vacsora. Frugális vacsora. Utána egy kis séta, megint olvasás, aztán tíz órakor be az ágyba, és tíz perc múlva alszom azoknak az embereknek egyszerű, mély, tiszta és üdítő álmát, akiknek egy munkában, egészségben, öntudatban és lelkiismeretben eltöltött nap tiszta érzése teszi édessé a hótiszta párnát.

Barátom hangja a befejező mondatban felségessé magasztosult. Törzsre emlékeztetett a "Sasfiók" "Wagram"-jelenetében. Kábultan néztem rá.

- És... és mióta élsz te így? - kérdeztem kiszáradt torokkal.

Barátom lehajtotta a fejét. A szeme kialudt. Az arca ráncos lett. A szája lelógott. Tekintete elferdült. Tenyerét kifordította.

Hát... holnap reggel kezdem. Most... egy félórája gondoltam ki...

- . . -

Rádiószemle

/Irtá: Faludi Erzsi/

/Pontírásban közölve/

- . . -

Nők részére

Mosás után öblítés.

/Irtá: Szentpályi Tiborné/

Már dédanyáink is használták - egyes ruhadaraboknál - az ecetes öblítést, így közömbösítették a lugos mosószereket. Azt is tudták, hogy a ruha kellemes fényű, lágy fogású lesz az ecettől. Ezek a megfigyelések kémiai szempontból is alátámaszthatók.

A mosás azóta sokat változott. Géppen mosunk, és szappan helyett különböző, a célnak legjobban megfelelő mosószereket használunk. A mosásba kerülő ruhaneműek nyersanyaga, készítési módja is sokat változott. A mosás olyan tudomány, melyet szinte mindenki megtanul /még a férfiak is kitűnően elsajátították, amióta a vasalást nem igénylő, műszálas ingeket hoztak forgalomba/. Látszólag tehát minden rendben van, mégis éppen azok panaszkodnak, akik a legtöbbet mossák ruháikat. A gyakran mosott ruhák ugyanis tapadósak, színük elszürkül. Pedig rendszerint nem a mosással van baj.

A mosási folyamat utolsó szakasza az öblítés. Ez ugyanolyan fontos művelet, mint a mosás. Ekkor kell a mosószert a szennyel együtt a ruhából eltávolítani. A rosszul öblített ruhán visszamaradt mosószert-szenny okozza a leirt panaszokat.

Mikor jó az öblítés? - Az első öblítővíz ugyanolyan hőmérsékletű legyen, mint a mosóvíz volt. Legalább öt bővizű öblítés vagy folyóvíz kell ahhoz - fokozatosan csökkenő hőmérsékletű - hogy a mosószertől csak kevés maradjon vissza a ruhán. Az egyes öblítések között facsarással vagy nyomkodással távolítjuk el a szennyes vizet. Ez bizony sok időt kíván.

Hogyan távolítsuk el egyszerűbben a mosószert-maradékot? Minimálisan két öblítés feltétlenül szükséges. A harmadik fürdőbe pedig tegyünk öblítőszert. A korszerű öblítőszert nem ecet és nem kékítő! A hatóanyag a mosószertel lép akcióba és közömbösíti azt. Egy része a mosott ruhán megkötődik, lágy fogást, kellemes fényt ad. Az öblítőszerek desodoráló hatást is kifejtenek, és így az izzadás okozta kellemetlenségeket ellensúlyozzák, emellett illatosító anyagok is vannak bennük. A megfelelő szertel öblített ruha kevésbé szennyeződik. Az öblítőszert minden alkalommal használjuk, mert az az újabb mosásnál eltávozik. A kereskedelemben sajnos még nem sok márka kapható, a legismertebbek a Komfort és az Unifix. Elterjedésüket gátolja, hogy még kevesen ismerik kitűnő hatásukat és viszonylag magas az áruk.

- . -

ZENEI ROVAT

/Rovatvezető: Barna Zoltán/

Kodály és a Homérosz-kórus.

/Folytatás a múlt havi számból./

A Fővárosi Kéfé- és Seprűgyártó Vállalat Laki Adolf utcai kulturtermének csendes folyosóján, egy kissé homályos sarokban röppent tovább a képzelet az emlékezés szárnyán.

Dr. Takács István, az énekkar doyenje 1934 óta szinte sohasem hiányzott a próbákról. Elsőként ő is a Mátrai képekről beszél. Szavai nyomán kirajzolódik, hogy nemcsak a "homérosz" járult hozzá a kompozíció diadalához, de a Mátrai képek is - legalább részben - de hozzájárult az együttes első igazi osztatlan sikeréhez és elismertetéséhez. Az 1934-ben Budapesten megrendezésre került Országos Dalos Versenyen az első díjat jelentő aranyérmét hozta el a testület. Érdekes, hogy Kodály eleinte nem nagy megértéssel fogadta a kompozíció műsorra tűzését, féltette azt. Kérdéses volt előtte, hogy egy vak kórus mit fog belőle csinálni. Kint is volt a próbán és akkor megtetszett neki a Homérosz kórus előadása, többé azután nem is tett ellenvetést, hogy műveit az együttes megszólaltassa. 1938-ban, mielőtt az akkori Pátria cég a Mátrai képeket lemeze rögzítette, az együttes karnagya Kodályt a Zeneakadémián felkereste és megbeszélte a felvételt. Akkor a mester úgy nyilatkozott: "Milyen kár, ilyen jó képességű együttesrel a lemez tulsó oldalán könnyű fajsúlyú műveket felvenni. Hangoztatta, hogy csak magas zenei igényeket kielégítő, komoly értékű darabokat volna szabad az énekkarnak betanítani";

annak az énekkarnak, melynek felfelé ivelő pályáját állandóan szemmel tartotta, zeneakadémiai és rádiószerepléseit - saját bevallása szerint - mindig meghallgatta.

A Mátrai képek mellett csakhamar megjelent a kórus repertoárján a Kodály-oeuvre másik nagyszabású remeke, a Jézus és a kufárok. 1935. április 1-én a Zeneakadémián és április 27-én a Rádióban szólalt meg a mű. De a vak énekesek ajkán még ugyanez év májusában Esztergom, októberében pedig Kaposvár, Nagykanizsa, Szombathely és Kőszeg hangversenytermeiben is életre kelt a Jézus és a kufárok.

A felszabadulás után 1946. elején alakult újjá a Homérosz kórus. Berindán László vezetésével egész sor eddig nem, vagy alig énekelt Kodály kórusmű megtanulására és interpretálására vállalkozott az együttes: Esti dal, majd a Virág Benedek versére készült Békesség óhajtatása, a Ballassi Bálint ihlette Szép könyörgés, végül e korszaknak mintegy betetőzésként a Kállai kettős került a repertoárba. Kodály 1950-ben keletkezett Kállai kettőse vegyeskarra és népi zenekarra íródott és így remek alkalom kínálkozott a szövetség zenekarának bemutatkozására is. A közös vállalkozásnak kitörő sikere volt.

A Berindán László örökébe lépő Somorjai Ferenc megőrizte, csiszolta és tovább fejlesztette a kórus Kodály-műsorát: A Szép szavu muzsa, a Szabadság himnusza, mely a Marseillaise ismert dallamának nagyvonalú és kongeniális feldolgozása, szólaltak meg egymás után évről évre a testület immár időközben hagyományossá vált zeneakadémiai és rádióhangversenyein.

A jelenlegi karnagy, Peskó György 1967. óta áll az együttes élén. Művészi irányítása alatt még színesebbé és teljesebbé vált az a paletta, melyet a Homérosz Kórus Kodály életművéből a koncertlátogató közönség elé tár. A Norvég lányok, az Ady inspirálta: Akik mindenről elkésnek, Weöres Sándor versét hatalmas kóruskompozícióvá kiterelbényesítő: Öregek és végül a jelenleg éppen formát öltő új betanulás az Ady versére készült: Felszállott a páva, zárja be ezt a sokévtizedes és - nyugodtan mondhatjuk - nem mindennapi sort. Az éppen próbáló Peskó Györgyöt valóban csak egy pillanatra vonhattuk el az intenzív munkától. Nyilatkozatában inkább a kórus jelenlegi helyzetével foglalkozott:

"Hat esztendővel ezelőtt, amikor a kórust átvettem, a létszám 49 fő volt. Ma 42 tagot számlál az együttes. Az eltelt idő alatt 43 énekes mondott búcsút a kórusnak. Helyettük új tagok választották az együttesben való éneklést nemes időtöltésül. Az eltávozottak egy része azóta meghalt, egy kisebb részt mi magunk zártunk ki az együttesből különböző fegyelmi vétségek miatt. Egy jelentős hányada a tagoknak az 1972-es évben vált meg a kórustól. A fiatalok betanítása komoly feladatot ró a karnagyra. A régi repertoár-számokat és így a testület híres és nagy hagyományú Kodály-opuszait is szinte teljesen újonnan kellett, új darabként betanítani. Pedig a darabok egyszeri megtanulása sem akármilyen feladat, ha meggon-
doljuk, hogy hat év alatt mintegy 100 művet sajátított el az együttes. Az altszólam pl. teljesen kicserélődött, itt előlről kellett minden műsorszámot kezdeni a 11 új énekes-sel. Reméljük, hogy májusi zeneakadémiai koncertünkön ebből a közönség semmit sem fog érezni, sőt a megfiatalodott kórus hangja feltűnést fog kelteni."

A nyilatkozat alatt csendben társaságunkhoz csatlakozott Bálizs Mária, a testület énekkari felelőse, valamint Károlyi Margit is.

Kérdésünk így hangzott: "Mit énekel legszívesebben az együttes?" -
"A kórus, talán két legkedvesebb Kodály-műve az Öregek és az Esti dal."
- hangzott a válasz. "Az utóbbi kicsit végig kísérte a kórus felszabadulás utáni egész művészi pályafutását. A legtöbb munkát igénylő két alkotás pedig az Öregek és a most újra tanult Jézus és a kufárok. Véleményem szerint nagyobb figyelmet, még jobb és pontosabb felkészülést, valamint igen pontos intonációt igényelnek ezek a művek."

Károlyi Margit egy pillanatra ismét a múltba kalauzolta képzeletünket: felhívta a figyelmet, hogy a felszabadulás után is megkülönböztetett érdeklődéssel kísérte Kodály a "Homérosz" művészi megnyilatkozásait. Így volt ez pl. 1959-ben is, amikor a Bartók-teremben énekelt a kórus. Kodály jelen volt az előadáson. Bárdos: Tréfás házassítóját adtuk elő, természetesen néhány Kodály-mű társaságában, Somorjai karnagy külön figyelmeztetett bennünket, hogy a közönség soraiban ott van Kodály tanár ur is. Nagyon megtapsolt bennünket a Bárdos-mű megszólaltatásáért és viszonzásképpen mi pedig Őt tapsoltuk meg. Kedves jelenet volt, amint egymást ünnepeltük.

Még sokáig hallgattuk volna az egymásra valósággal feltorlódo emlékeket de a legfontosabb dolognak, a próbának zavartalanul folytatódni kellett. Eltávozva az éneklő muzsa hajlékából, a gyéren megvilágított zuglói utcán gondolataimba merültem: 1972 és 1973 eleje Kodály évad. Egy nemzet emlékezik kegyelettel és hódolattal nagy fiára. Az ország minden pontján kis zeneiskolai növendékek, lobogó haju szakiskolai és akadémiai hallgatók ujjai alatt és torkán, megszámlálhatatlan koncerten és rendezvényen keltek újra meg újra életre az egykori galántai vasuti tisztviselő világot meghódító fiának hangjegyei. Felidéződött emlékezetemben kissé száraz hangja a rádión keresztül, tudományos értekezéseit tartva. És a rádió? Bizony nem sajnálta a fáradságot, pénzt és műsoridőt, hogy a mester szinte valamennyi alkotását műsorra tűzze a jubileumi év alatt

Beérve a város fényei közé, egy könyvesbolt ragyogó kirakata hívta fel magára a figyelmet. Nézd! Mondja a feleségem: itt is Kodály. És nézd! itt a lemezek között is Kodály. Az azóta már szintén elhunyt Szabolcsi Bence: Utón Kodályhoz c. könyve. Amott Ösze László: Kodály élete képekben és dokumentumokban. Gál Zsuzsa: Az én zeneszerzőm Kodály c. ifjúsági könyvéhez kis illusztratív lemezeket is kínál a gondos kiadó. A kirakat tulsó oldalán Kodály-kórusművek és Zenekari dalok társaságában a hanglemez-ujdonságok közül egy reprezentatív kiállítású tok kelt különö érdeklődést. A "Zene mindenkinek" c. sorozat 3 lemezből álló albumának ezt a címet adták: Kodály Zoltán vezényli saját műveit: a Psalmus Hungaricus-t, /szövegét Kodály mondja. el/, a Nyári estét, a Tedeumot, a Miss Brevis-t és a Concertot.

Meghatódva és jó érzéssel tértünk haza. Ugy éreztem, hogy a 45 éves öröké megfiatalodni tudó Homérosz kórus méltóképpen csatlakozik egy ország ünneplő sokaságához, a 90 éves és halálában is az életet és a tiszta Ars poetica-t hirdető Kodály Zoltán köszöntésére.

- . -

IFJUSÁGI ROVAT

/Rovatvezető: Gál Imre/

Kulturális krónika

/Irtta: Horváth Éva V. osztályos tanuló/

A Forradalmi Ifjúsági Napok nyitányaként két sikeres rendezvénnyel örvendeztette meg a Vakok Általános Iskolája és Nevelőotthona 892. számú Táncsics Mihály uttörőcsapatának kulturbrigádja az iskola vezetőit, tantestületét és a pajtásokat.

Március 14-én, szerdán délután kacagástól, jókedvtől volt hangos az intézet tornaterme. A "Karnevál '73" című műsor keretében bemutatkozott a csapat újjászervezett ének- és hangszeregyüttese. A gyerekek immár nem alkalmi társulásként léptek dobogóra, hanem rendszeres szakköri próbákon készültek fel szereplésükre.

A kifejezetten hangszeres számok közül a "Kis nyitány" és a "Vidám hegedűóra" aratott osztatlan tetszést, utóbbiban a IV-V. osztály hegedű-

együttese adott elő egy tánckölteményt a "négy üres huron", zenekari kísérettel.

Az ének- és hangszeregyüttes közös számai közül különösen az "Ovodai hiradó" és az "Alsó tagozatról jelentjük" című csasztuskáknak volt sikerük. A tréfás verseket Flamich Mária, Ivanics Pál, Lakatos Tamás és Remes András adta elő.

A program fénypontja az "Emlékek a Csinn-bumm cirkusz műsorából" című paródia volt, melyben Liktör István, Szendi Gyula és Tárkányi Imre remekelt felszabadult, magávalragadó kedvességgel.

A műsort most is - mint évek óta mindig - Bocskai Imre zenetanár írta, rendezte és vezette.

...

Március 15-én délelőtt ünnepelték a Táncsics uttörők az 1848-as polgári forradalom 125-ik évfordulóját. Ünnepi beszédet Papp János tanár mondott, majd dr. Méhes József igazgató átadta a Fővárosi Tanács által adományozott Petőfi-emlékérmét Kapus Piroska gyengénlátó és Várvölgyi János vaktagozatos tanulónak, kiváló tanulmányi munkájuk és eredményes uttörőtevékenységük elismeréseként.

Az ünnepségen a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola hallgatóit láttuk vendégül, vezetőjük Sziklai Béla főigazgató - helyettes volt.

A műsorban Kaplonyi Ágota és Várvölgyi János tolmácsolásában Petőfi-költeményeket hallottunk, Várvölgyi János Bartók-műveket is zongorázott, igen szép megformálásban. A műsort az ének, és hangszeregyüttes magyar művek előadásával egészítette ki, Bocskai Imre zenetanár vezetésével.

...

FEJTÖRŐ

Előző havi fejtörőnk megfejtése:

1. 125 évvel ezelőtt, 1848. március 15-én szavalta el Petőfi a "Nemzeti dal"-t, ezzel is lelkesítve a pesti forradalmárokat.
2. Az elmúlt időszakban a vietnami béke foglalkoztatta a világ közvéleményét.
3. Szigeti József, a magyar származású zenepedagógus és hegedűművész Svájcban halt meg, 80 éves korában.
4. 500 évvel ezelőtt Kopernikusz "állította meg a napot, és indította meg a földet", megalkotva a heliocentrikus elméletet.
5. Az apa 60 éves, a fia 30. Az apa 15 évvel ezelőtt volt háromszor annyi idős, mint a fia /45, 15/.

A legjobb megfejtéseket a következők küldték be: Piszker Dezső, Várvölgyi János, Nagy Sándor, Paukovits Ferenc, Remes András, Stefán Sándor, Dávid Anna, Oláh Jolán, Donka Erzsébet, Hoffer Anna, Csapó Sándor, Pittner István, Darabos Lajos, Varga Katalin, Horváth Mária /VIII.oszt./, Földi János, Schuck Antal.

A pontverseny állása: Nagy Sándor 96 pont, Csapó Sándor, Paukovits Ferenc, Várvölgyi János 95 pont, Piszker Dezső és Schuck Antal 94 pont.

E havi fejtörőnk:

1. Ki az a drámaírónk, aki Petőfi Sándorral egy évben született? Nevezz meg legalább két művét!

2. Milyen törvények tartalmazták a nemzeti függetlenség és a polgári átalakulás ügyét ötnegyed századdal ezelőtt?
3. Melyik az az amerikai szimfonikus zenekar, amely a közel jövőben a Kínai Népköztársaságban vendégszerepel? Ki a karnagya?
4. Melyik az az ország, ahol Magyarország területének alig négyszeresén Magyarország lakosságának tizszerese él?
5. Öt kosár alma és négy kosár körte összsúlya 138 kg. Hány kg egy-egy almával és körtével telt kosár, ha két kosár alma súlya három kosár körte súlyával egyenlő?

- . -

S P O R T R O V A T

/Rovatvezető: Dénes József/

Sakkhiradó.

Uj évad, uj remények - egészen a negyedik fordulóig.

De menjünk sorban. Az első akadályt sikeresen vette I. csapatunk, 8:4-re legyőzte a Péterfi kórház csapatát. - Győztek: Erős, Nemes, Huszár, Zichó, Battányi, Rév; döntetlen: Antal, Auffenberg, Kovács, Hajdu; vesztek: Dénes, Orosz.

A második fordulóban kimagasló játékkal nagy meglepetésre 10,5:1:5 arányban legyőztük a magyar női élmezőnyt felvonultató Vörös Meteor Nők csapatát. - Győztek: Dénes, Erős, Nemes, Antal, Auffenberg, Kovács, Zichó, Hajdu, Rév, Orosz; döntetlen: Huszár; vereséget szenvedett: Battányi.

A harmadik fordulóban sikerült visszavágni a mult évi vereségért a Kőbányai Lombik ellen 6,5:5,5 arányban. - Győztek: Erős, Auffenberg, Kovács, Huszár, Battányi, Rév; döntetlen: Zichó; vesztek: Dénes, Nemes, Antal, Hajdu, Orosz.

A negyedik fordulóban érte utol a csapatot a végzet, amikor is a Kőberl és Kardos mesterekkel az élen I. osztályu sakkozókat felvonultató MÁV. Igazgatóság ellen súlyos 8,5:3,5 arányu vereséget szenvedtünk. /A Vörös Meteor Nők az első fordulóban 6,5:5,5 arányban verték őket./ - Győztek: Nemes, Rév; döntetlen: Auffenberg, Huszár, Battányi; vereséget szenvedtek: Dénes, Erős, Antal, Kovács, Zichó, Hajdu, Orosz. - Tárgyilagosan meg kell állapítani, hogy ezzel a csapattal nehéz versenyt futni. A második helynél jobbra nem számíthatunk.

Az ötödik fordulóban a Művész ellen mérkőztünk és gyengének mondható teljesítménnyel 8:4-re győztünk. - Győztek: Nemes, Antal, Auffenberg, Kovács, Huszár, Battányi, Rév; döntetlen: Erős, Orosz; vesztek: Dénes, Zichó, Hajdu.

Az élcsoport állása: 1./ MÁV Igazgatóság 40, - 2./ VCSSZ.I. 36,5, - 3./ Baross Hungária 34, - 4./ Elzet 33,5 ponttal.

II. csapatunk a VI.kerület I.osztályu bajnokságban vesz részt. Eddigi eredményei: VCSSZ.II.-Elektronika Spartakusz 10:2. - Vörös Meteor IV. - VCSSZ.II. 8:4, - VCSSZ.II. - Vörös Meteor Nők II. 9,5:2,5 - VCSSZ.II.-Művész II. 9,5:2,5. - VCSSZ.II.-Sajtó II. 7,5:4,5. - Az élcsoport állása: 1./ BKV. Előre 47, - 2./ VCSSZ.II. 40,5, - 3./ Budapesti Spartakusz III. 39, - 4./ Vörös Meteor IV. 38 ponttal.

III. és IV. csapatunk a XIV.kerület III.osztályu bajnokságban vesz részt. Eredmények: VCSSZ.III.-VCSSZ.IV. 4:4, - Danuvai-VCSSZ.III. 4,5:3,5, - VCSSZ.III.-Kutesz 5:3, - VCSSZ.IV.-Kefe-Sepri 4,5:3,5, - Danuvia-VCSSZ. IV. 5,5:2,5.

Szép sikert értek el I. osztályu sakkozóink Budapest I. osztályu egyéni sakkbajnokságán. Erős Pál 13 játszmából 11 pontot teljesítve csoportelső lett, Antal Mihály 10 pontot teljesítve harmadik helyen végzett. Mindketten I. osztályu minősítésükhöz kiváló teljesítménnyel csillagot szereztek. Nemes György 8 ponttal megerősítette minősítését, míg Aufenberg Emil 5,5 pontjával fél ponttal elmaradt minősítése megerősítésétől.

Miskey József szeretett barátunk magas kormánykitüntetésben részesült április 4. alkalmából. Több évtizedes sakktevékenysége elismerésül a "Sportérdemérem" ezüst fokozatát kapta, melyet dr. Szatmári István, az M.T.S. elnökhelyettese megható ünnepség keretében adott át.

Kitüntetéséhez mi is szívből gratulálunk!

...

Május havi turaprogram

- 6-án, vasárnap: Zsiroshegy. Találkozás 8.30-kor az 56-os villamos hűvösvölgyi végállomásánál. Étkezési lehetőség van.
- 13-án, vasárnap: Csucshegy. Találkozás 8.30-kor az 56-os villamos hűvösvölgyi végállomásánál. Étkezési lehetőség van.
- 20-án, vasárnap: Lajosforrás: Találkozás 8.30-kor a Batthyány téri HÉV végállomás pénztáránál. Költség 15.- Ft. Étkezési lehetőség van.
- 27-én, vasárnap: Parlamenti látogatás csak az előre jelentkezők részére. Felvilágosítás 668-400-as telefonon, Péczka Jánosnál.

- . -

K ö z l e m é n y e k

Örömmel értesítjük olvasóinkat, hogy megnyílt a Vakok Kertje. Nyitvatartási idő áprilisban 9-17 óráig, május 1-től 9-18 óráig. A Kert hétfői napokon zárva lesz.

A Vakok Világa májusi száma előreláthatóan a szokottnál néhány nappal később fog megjelenni. Az esetleges késedelemért szíves türelmüket kérjük.

Eladó egy nyugatnémet Bestega-típusú pontirógép, 2.000.- Ft-ért. Érdeklődni lehet a 160-749 telefonon.

Egyedülálló 70 éves asszony alkalmazást keres gyengénlátó vagy vak mellé, az ország bármely részében, szerény igényű otthallakással. Segít könnyebb házimunkában, végez varrási javításokat, gyakorlott felolvasó németül és magyarul. Megkereséseket kizárólag írásban a szerkesztőségünkbe kér.

Eladó egy B-klarinét 1.000.- Ft-ért, egy éneklő fűrészes 800.- Ft-ért és egy 25 Wattos erősítő 1.700.- Ft-ért. Érdeklődni lehet munkanapokon, napközben a 221-039 telefonon.

- . . . -